

Vaasan Tammisunnuntain juhla Pohjanmaan aluetoimiston vuosikalenteriin

Maanpuolustustyössä mukana olevien vuoden ensimmäinen tärkeä yhteinen tapahtuma on Tammisunnuntain muistopäivä tammiukuun viimeisenä sunnuntaina. Näin on erityisesti Pohjanmaan maakunnissa, mutta nykyisin yhä enemmän myös muualla maassamme. Tammisunnuntai on saanut nimensä vuoden 1918 viimeisen sunnuntain jälkeisenä yönä alkaneesta operaatiosta, missä Svinhufvudin senaatin hallituksen joukoiksi nimeämät Pohjanmaan suojeluskunnat alkoivat riisua venäläisiä varuskuntia aseista ylipäällikkönsä kenraali Mannerheimin johdolla.

Samanaikaisesti punakaartit aloittivat Helsingissä vallankumouksen virallista hallitusta vastaan. Tapahtumat etenivät vapaussodan rinnalla sisällissodaksi, jossa osapuolina aluksi olivat vain punakaartit ja suojeluskunnat. Saksassa koulutetut jääkärit liittyivät helmikuun lopussa Mannerheimin johtamiin hallituksen joukkoihin. Kolme ja puoli kuukautta kestänyt sota sai myös laajempia ulottuvuuksia, kun punakaartit tukeutuivat Venäjän bolševikkijoukkoihin ja senaatti kutsui saksalaissotilaita hallituksen joukkojen tueksi. Mutta Tammisunnuntain muistopäivää vietetään nimenomaan Tammisunnuntaina alkaneen varuskuntien venäläisistä sotilasta vapauttamisen muistoksi.

Vuonna 1981 perustettu Österbottens Försvarsgille – Pohjanmaan Maanpuolustuskilta rf valitsi vuosipäiväkseen Tammisunnuntain edellä kuvatussa vapaustaistelun hengessä. Killan vuosipäivän vietosta kehittyi 2000-luvulle tultaessa alueen veteraani- ja maanpuolustusjärjestöjen

Reserviläisten lippuvartio ja järjestöjen lippulinna kunnianosoituksessa seppelettä laskettaessa.

yhteinen Tammisunnuntain juhla. Yhteisöllisyyden konkreettisena tunnusmerkkinä on järjestöjen runsaslukuinen osallistuminen lippulinnaan Kasarmintorin Perinnemuurilla tapahtuvassa seppeleenlaskussa. Pohjanmaan aluetoimisto (aiemmin sotilaslääni) on perinteisesti tukenut juhlaa mm. asettamalla sotilassoitokunnan vastaamaan juhlan musiikista. Tänä vuonna aluetoimisto tuli juhlan järjestelyihin mukaan entistä vahvemmin. Aluetoimiston ensimmäistä kertaa antamassa Tammisunnuntaita koskevassa käskyssä vahvistettiin soitokunnan mukana olo juhlassa, aluetoimiston päällikkö evl Pasi Heinua johti seppeleenlaskua, lippulinna marssi seppeleenlaskutilaisuuteen kielekkeisellä valtiolipulla varustetun reserviläisistä koostuvan lippuvartion johdolla ja reserviläiset olivat kunniaavartiossa Perinne-

muurin seppeleenlaskussa. Reserviläiset myös huolehtivat Kaupungintalon juhlan eteispalvelusta. Kaupungintalon juhlassa tervehdyssanat lausui Pohjanmaan Maanpuolustuskillan hallituksen jäsen, professori Nils Erik Villstrand. Puheessaan Villstrand käsitteli Suomen itsenäistymistä ja Tammisunnuntain merkitystä osana sitä. Hän etsi myös tämän prosessin yhteyksiä käynnissä olevaan Venäjän aloittamaan Ukrainan sotaan ja Ukrainan taisteluun itsenäisyytensä puolesta.

Juhlapuhujana toiminut Vaasan yliopiston rehtori Minna Martikainen analysoi puheessaan miten itsenäinen Suomi ja suomalaiset ovat nousseet maana ja kansakuntana merkittäväksi – kokoaan huomattavasti merkittävämmäksi – tekijäksi muiden sivistys-

maiden joukossa ja millä keinoin tämä asema voidaan säilyttää ja edelleen vahvistaa. Keskeisinä tekijöinä ovat koulutukseen, tutkimukseen, yritysten innovaatiotoimintaan, kansainvälisiin kontakteihin ja eri toimijoiden väliseen yhteistyöhön perustuva osaaminen ja sen tehokas hyödyntäminen. Vahvaa taustaa ajatuksilleen puhuja oli saanut mm. monista merkittävistä tilaisuuksista, joita hänen kohdalleen on osunut jo ensimmäisenä rehtorivuotena, mm. kutsut sekä alueelliselle että valtakunnalliselle maanpuolustuskurssille. Osaamis- ja hyödyntäminen luominen ja hyödyntäminen synnyttävät hyvinvointia, joka puolestaan on keskeinen osa maan ja kansakunnan kokonaisuurvallisuudessa. Pohjanmaan Maanpuolustuskilta on koko 2000-luvun ajan järjestänyt lukio- ja peruskoulun ylimpien luokkien opiske-

lijoille syksyisin veteraani- ja isännällisyyssaiheisen kirjoituskilpailun, jonka palkinnot jaetaan Tammisunnuntain juhlassa. Tänä vuonna palkittiin kolme

lukion ja viisi peruskoulun opiskelijaa. Pääpalkinnon (300 €) saivat lukio-opiskelijat Juulia Järvenpää Vasa övningskolas gymnasiumin IB-linjalta ja Louise Gylling Korsholms gymnasiumista. Molemmat myös esittivät voitokkaan kirjoituksensa juhlassa.

Tammisunnuntain juhlaan kuuluu myös killan hyväksi tehdystä pyyteettömästä työstä palkitseminen. Palkitsemisen perusteena käytettiin nyt erityisesti killan ylläpitämän Vaasan Sotaveteraanimuseon hyväksi tehtyä työtä. Museo avattiin yleisölle Tammisunnuntaina 1999, joten se on ollut toiminnassa 25 vuotta.

Maanpuolustustöiden Liitto MPKL saavutti vuonna 2023 60 vuoden iän. Juhlavuotensa merkeissä liitto osoitti jäsenkilloilleen hopeisen ansiomitalinsa luovutettavaksi killan nimeämälle omalle tärkeälle yhteistyötaholle. Killan ylläpitämä Vaasan Sotaveteraanimuseo on saanut Harry Schauman Stiftelsenin merkittävää taloudellista tukea koko olemassaolon-

Juulia Järvenpää kuvaa kirjoituksessaan "Yksi pari villasukkia" kokemuksiaan ja tuntemuksiaan veteraanitapaamisista. Juulian esitys koettiin niin kiinnostavaksi, että hän sai kutsun esittää siihen perustuvan nuoren puhevuoron Kansallisen veteraanipäivän valtakunnallisessa pääjuhlassa Vaasassa 27.4.2024.

Harry Schauman Stiftelsenin toimitusjohtaja Tom Westermarckille luovutettiin MPKL:n hopeinen ansiomitali tunnustuksena säätiön vahvasta tuesta Vaasan Sotaveteraanimuseolle; mitalia luovuttamassa ÖFG-PMK:n hallituksen jäsen Seppo Hautala.

Evl Pasi Heinua laskemassa seppelettä Perinnemuurille seurassaan Pohjanmaan Maanpuolustuskillan hallituksen jäsenet Johnny Haga (vas.) ja Kaj Sandström.

Rehtori Minna Martikainen pitämässä juhlapuhettaan.

Pohjanmaan Maanpuolustuskillan ansioristillä palkittiin ansioista Vaasan Sotaveteraanimu-
seon hyväksi tehdyssä työssä Christer Thylén (vas.), Bengt Ståhl, Håkan Häggström ja Klas
Åkerholm. 94-vuotias Åkerholm toimi sotilaspoikana ja suojeluskuntalaisena viime sotien
aikana. Palkitsemistehtävää suorittamassa Ilkka Virtanen ja Seppo Hautala.Professori Nils Erik Villstrand toivotti osallistujat tervetulleik-
si juhlaan.

sa ajan. MPKL:n hopeinen ansiomitali päätettiin näin luovuttaa säätiön toimitusjohtajalle, konsuli Tom Westermarkille. Killan oma ansioristi myönnettiin pitkäaikaisille museoaktiiveille Håkan Häggström, Bengt Ståhl, Christer Thylén ja Klas Åkerholm sekä killan hallituksen jäsenille Johnny Haga, Harry Hydén, Kim Kurenmaa, Pekka Kurvinen ja Nils Erik Villstrand.

Juhlan musiikista vastasi 25-henkinen MPK Pohjanmaan Soittokunnan Sulvan osasto johtajanaan Asko Hiipakka. Ohjelmisto sisälsi perinteistä kotimaista isänmaallista ja sotilasmusiikkia, mm. aloitusmarssina kuullun Sibeliuksen Jääkärien marssin, joka pohjalaisen perinteen mukaisesti kuultiin seisaltaan.

Teksti: Ilkka Virtanen
Kuvat: Raimo Latvala

Tammisunnuntain musiikkiohjelmasta huolehti MPK Pohjanmaan Soittokunnan Sulvan osas-
to kapellimestarinsa Asko Hiipakan johdolla.

KäRes-Route 2024 Kälviältä Ullavaan

Kälviän Reserviläiset ry järjestää kävely- ja pyöräilytapahtuman Kälviältä Ullavaan lauantaina 15.6.2024.

Ajankohta: la 15.6.2024 klo 06.00–16.00

Paikka: Lähtöpaikka Kälviäntie 35, 68300 Kälviä

Lähtö tapahtuu Kälviältä Arvonkulman (Kälviäntie 35, 68300 Kälviä) edestä. 30 km kävelijöiden kokoontuminen klo 5.45 ja lähtö klo 6.00. 52 km pyöräilijöiden kokoontuminen klo 7.45 ja lähtö klo 8.00. 30 km pyöräilijöiden kokoontuminen klo 8.45 ja lähtö klo 9.00. Tapahtuma päättyy Ullavassa M-Market Lukkarin pihalle (Vionojantie 36, 68370 Ullava), jonka jälkeen lounas. Kävelijöiden ja pyöräilijöiden paluu Kälviälle on järjestetty yhdellä kyydityksellä. Omia paluukyytejä voi halutessaan järjestää. Pyöräilijöiden reitti kulkee Kannuksen kautta Ullavan M-Markettiin, jonka jälkeen on lounas. Maalissa pyöräilijöille on kertynyt matkaa 52 km ja jos pyöräilee takaisin Kälviälle, kokonaismatka on tällöin 82 km. Pyöräilijöillä on mahdollisuus omakustanteiseen kahvitaukoon Paussin paikassa Kannuksessa.

Pyörämatka 30 km Kälviältä Ullavaan on myös yksi vaihtoehto KäRes-Routen suorittamiselle. Tapahtumaan on varattu 10 kappaletta **sotilaspolkupyöriä**, joita voi varata ilmoittautumisen yhteydessä. Pyörät varataan osallistujille ilmoittautumisjärjestyksessä.

Osallistumismaksuun sisältyvä lounas on perillä M-Market Lukkarissa. Huoltoautot seuraavat kävelijöitä ja pyöräilijöitä. Kiinteä huoltopiste Välikylän Nuorisoseurantalolla. Omat eväät sekä henkilökohtaiset varusteet voi ottaa matkalle mukaan huoltoautoihin.

Osallistumismaksu on 30 €. Se sisältää tapahtuman teknisen t-paidan (2024), lounaan perillä, huoltoauton palvelun ja paluukyydin Ullavasta Kälviälle. Osallistumismaksu sisältää tapaturmavakuutuksen.

Sitovat ilmoittautumiset 21.5.2024 mennessä. Ilmoittautuslinkki löytyy Kälviän Reserviläiset ry:n kotisivulta: <https://kalvian-reservilaiset.reservilaisliitto.fi>
Ilmoittautumisvahvistuksen yhteydessä lähetämme osallistujalle tilinumeron sekä maksuviitteen.

Ilmoita myös järjestelyjä varten linkin lisätietoja-kohdassa:

- matka mille osallistuu
- paidan koko
- mahdolliset erikoisruokavaliot
- mahdollinen tarve sotilaspöörälle
- onko tarvetta paluukyydille

Tapahtumalla kunnioitetaan sotaveteraanien tekemiä uhrauksia. Tule mukaan liikkumaan hyvähenkiseen tapahtumaan!
Lisätietoja tapahtumasta: Simo Säippä (050 327 3013), Simo Miekkoja (0500 662 914)

Tapahtuman järjestää Kälviän Reserviläiset ry